

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2025 оны 4 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	<u>БОЭТ</u>	Сумдын эмнэлэг	Өрхийн эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг	Цэргийн анги, ШШГГ	Нийт дүн
1	Нийт үзлэг	63699	32157	33368	20497	529	150250
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	11368	9449	12904	2267	408	36396
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	10560	3621	3753	729	11	18674
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	20665	7199	5714	3997	0	37575
5	Нийт төрөлт	307	56				363
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	3032	1967		1081		6080
7	Нас баралт	35	54	28			117

№	Үзүүлэлт	2024.4	2025.4	Өөрчлөлт
1	Нийт үзлэг	142093	150250	8157
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	34297	36396	2099
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	12619	18674	6055
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	35568	37575	2007
5	Нийт төрөлт	391	363	-28
6	Охидын төрөлт	25	14	-11
7	Гэрийн төрөлт	0	0	0
8	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	6421	6080	-341
9	Нас баралт	107	117	10
10	0-1 насны эндэгдэл	5	8	3
11	1-5 насны эндэгдэл	0	2	2
12	Хурц халдварт өвчин	550	438	-112

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2024.4 сар	2025.4 сар	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	12.6	21.9	9.3
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	423.8	427.4	3.6
Үүнээс охидын	хувь	2.9	6.4	3.5
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	72.8	57.1	-15.7
БЗДХ	10000 хүн амд	20.2	21.0	0.8
Үүнээс өсвөр үе	хувь	19.6	19.1	-0.5
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	77.7	74.6	-3.1
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	35.6	41.6	6.0

I.ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт 150250 хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 36.7%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 6080 хүнийг 40388 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 6.6 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 3635 дуудлагад явж үйлчилсний 456(12.5%) нь алсын дуудлага 245 (6.7%) нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна.
- Нийт эмийн сангууд 71960 жор хүлээн авч, 4 тэрбум 904 сая гаруй төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.
- ЭЭСангуудад нийт 6562 жор ирсний 31.0% (2027) нь ЭМДаатгалын, 0.2% (15) мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 69.1%(4520) нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дунджаар 65.4% байна.

II.БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

1. 4 сарын байдлаар 37575 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 2007 тохиолдлоор өссөн байна. Нийт өвчлөлийн 67.1% нь шинэ өвчлөл байна.
2. **Үүнээс тэргүүлэх 5 өвчлөл нь:**
 1. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-12082
 2. Хоол шингээх эрхтний өвчин-5109
 3. Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-3373
 4. Шээс бэлэгсийн тогтолцооны өвчин-3247
 5. Арьс харшил-2188
 6. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-1798
3. 4 сарын байдлаар 500 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба өвчлөл өнгөрсөн оноос 103 тохиолдолоор буурсан байна.
4. Оны гарсаар 117 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 16.2% нь хорт хавдраар, 9,4% нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдлээр, 15.4% нь осол гэмтэлээр, 2.6% нь чихрийн шижин өвчнөөр тус тус нас барсан байна. Нийт нас баралтын 42 нь эмнэлэгт, бусад нь гэртээ хээр гадаа нас барсан байна.
5. БОЭТ-д 35 эндэгдэл тохиолдсон байна.
6. **Нас баралтын шалтгаан:**
 - 1.Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-36
 - 2 Хорт хавдраар-19
 3. Осол гэмтлээр-18
 4. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-11
 5. Хоол шингээх эрхтний өвчин-6
 - 6 .Чихрийн шижин-3
 7. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-3
 - 8.Бөөрний шээсний замын эмгэг-4
 9. Перинаталь үеийн эмгэг-7
 10. Үжил-2
 11. Архины хордлого-2
 - 12.R54- хөгшрөл-1
 13. R96.0-Агшин зуурын үхэл-1
 14. Арьсны өвчин-1

15. P07.2-хөгжиж гүйцээгүй нярай-2

16. Халдварт өвчин Ёлом-1

III.ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 363 эх төрж 365 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 28 төрөлтөөр хүн амын төрөлт буурсан байна. Нийт төрсөн хүүхдийн хүйсийн харьцаа 1,1:1 байгаа ба эрэгтэй хүйс давамгайлж байна.
- Нийт төрөлтийн 8.1% (29) дутуу төрөлт эзэлж байна.
- Нийт төрөлтийн 3.9% (14) охидын төрөлт эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оны мөн үеэс 11-н төрөлтөөр буурсан үзүүлэлт байна.(ДЗ-3,Гт-1, Но-1,Сэ-1,Хб-2, Хү-1,Цц-3, бусад газар 2).
- 4 сарын байдлаар 156 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 427.4 байгаа нь өнгөрсөн оноос 3.6-р өссөн үзүүлэлттэй байна.
- 468 жирэмсэн эх хяналтанд шинээр орсны 434 (92.7%) эрт, 34(7.3%) хожуу хяналтад орсон байна.
- Нялхсын эндэгдлийн 8 тохиолдол бүртгэгдсэн нь нярай 7, 6 сартай-1 байна. Эндэгдлийн шалтгаан нярайн бактерт үжил, нярайн амьсгалын гачаалын шалтгаантай байна.
- 4 сарын байдлаар 13936 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 47.4% эзэлж байна. Хяналтанд хамрагдсан хүүхдүүдээс 3 хүүхэд жингийн алдагдалтай байгаа нь нийт хүүхдийн 0,02%-г эзэлж байгаа ба 3 хүүхэд туранхай, 7 хүүхэд өсөлт хоцрогдолтой байна.
- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 74.6%, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 41.6%-тай байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 592 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 98 тохиолдлоор буурсан байна. Халдварт өвчний нас баралт 1 бүртгэгдсэн байна. Нийт халдварт өвчний 27.4%-г БЗДХ, 24.3%-г салхинцэцэг, 1.5%-г гар хөл амны өвчин, 35.3%-г улаанбурхан өвчин, 0.7%-г сүрьеэ, 0.3%-г цусан суулга, 6.6%-г хоолны хордлого, 0.7%-г ёлом, 2.7%-г улаан эсэргэнэ, 0,3%-г вируст гепатит зэрэг өвчнүүд тус тус эзэлж байна.
- БЗДХ-н -3.0% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 93,9% нь өвчний учир амбулаториор, 3.0% нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

АНХААРАЛ ТАТСАН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

1. 1000 амьд төрөлтөд нялхсын эндэгдэл 9.3-р (3) нэмэгдсэн.
2. 1000 амьд төрөлтөд үр хөндөлт өнгөрсөн оноос 3.6-р өссөн.
3. Нийт нас барсан хүний 16.2% нь хорт хавдраар, 9,4% нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдлээр, 15.4% нь осол гэмтэлээр, 2.6% нь чихрийн шижин өвчнөөр тус тус нас барсан байна.

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч О.Хандармаа , Ш.Нарандалай

2025 оны 5 сарын 3

Эрт илрүүлгийн мэдээ 2025.4сар																	
Эмнэлгийн нэр		Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь
		хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	
1	Баяндалай	834	79	9.5	585	70	12.0	501	285	56.9	97	35	36.1	301	71	23.6	27.6
2	Баян-овоо	797	114	14.3	931	95	10.2	951	256	26.9	79	17	21.5	251	85	33.9	21.4
3	Булган	947	36	3.8	947	36	3.8	979	36	3.7	96	6	6.3	387	137	35.4	10.6
4	Гурвантэс	2922	581	19.9	1860	485	26.1	1930	107	5.5	318	18	5.7	1423	68	4.8	12.4
5	МандалОвоо	665	173	26.0	665	176	26.5	755	148	19.6	74	0	0.0	175	57	32.6	20.9
6	Манлай	978	302	30.9	857	291	34.0	1132	333	29.4	139	42	30.2	403	116	28.8	30.7
7	Номгон	1089	66	6.1	751	24	3.2	1181	110	9.3	88	22	25.0	310	58	18.7	12.5
8	Ноён	877	173	19.7	586	173	29.5	876	359	41.0	97	15	15.5	336	119	35.4	28.2
9	Сэврэй	646	290	44.9	440	187	42.5	814	83	10.2	90	14	15.6	291	53	18.2	26.3
10	Ханбогд	2700	96	3.6	514	72	14.0	2625	357	13.6	1970	81	4.1	1330	186	14.0	9.9
11	Ханхонгор	918	113	12.3	616	104	16.9	970	202	20.8	94	12	12.8	321	118	36.8	19.9
12	Хүрмэн	880	202	23.0	634	289	45.6	780	142	18.2	87	8	9.2	262	85	32.4	25.7
13	ЦогтОвоо	1079	169	15.7	640	173	27.0	1175	409	34.8	111	8	7.2	345	136	39.4	24.8
14	Цогтцэций	2800	0	0.0	2000	0	0.0	3000	467	15.6	375	11	2.9	1550	12	0.8	6.4
Сумын дүн		18132	2394	13.2	12026	2175	18.1	17669	3294	18.6	3715	289	7.8	7685	1301	16.9	14.9
15	Шимбилэг	3116	835	26.8	2409	835	34.7	3188	432	13.6	684	104	15.2	1920	469	24.4	22.9
16	ӨнөОрших	3116	260	8.3	2490	179	7.2	2527	884	35.0	320	66	20.6	1020	320	31.4	20.5
17	Энхийнхүслэн	3052	1047	34.3	2962	1456	49.2	2105	302	14.3	407	82	20.1	1534	401	26.1	28.8
Өрхийн дүн		9284	2142	23.1	7861	2470	31.4	7820	1618	20.7	1411	252	17.9	4474	1190	26.6	23.9
Нийт дүн		27416	4536	16.5	19887	4645	23.4	25489	4912	19.3	5126	541	10.6	12159	2491	20.5	18.0
4 сарын		27416	4536	16.5	19887	4645	23.4	25489	4912	19.3	5126	541	10.6	12159	2491	20.5	18.0